

Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose bei vertinimo subjektų ir ES valstybių narių informavimo tvarkos aprašo 2 priedas

**Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo subjektų išvadų
dėl 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos veiksmų programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo
(rengiamo plano ar programos pavadinimas)
derinimo pažyma**

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
1.	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos pastabų Programos projektui neturi ir SPAV ataskaitos kokybei pritaria.	–
2.	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, J.Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius	Kultūrinio ir gamtinio paveldo apsauga, propagavimas ir vystymas SPAV ataskaitoje išnagrinėtas pakankamai. Siekiant darnaus vystymosi tikslų, siūloma vertinti poveikį ne tik kultūros paveldui, bet ir kultūros infrastruktūros objektams bei šiuolaikinės kultūros veikloms.	Atsižvelgta papildant ir patikslinant SPAV ataskaitos 5 skyrių (aprašomąją lentelę bei tekstinę skyriaus dalį).

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų																											
		<p>5.4.2 konkrečiojo uždavinio rezultato rodiklis turi būti pakeistas į šį:</p> <table border="1" data-bbox="622 414 1377 566"> <thead> <tr> <th colspan="9"><i>ERPF specifiniai programos rezultato rodikliai</i></th> </tr> <tr> <th>Nr.</th> <th>Rodiklio pavadinimas</th> <th>Rodiklio matavimo vienetas</th> <th>Regiono kategorija</th> <th>Pradinė reikšmė</th> <th>Pradinės reikšmės metai</th> <th>Siektina reikšmė (2023)</th> <th>Duomenų šaltinis</th> <th>At d</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Lankytojų skaičius gavusiuose paramą objektuose</td> <td>Skaičius</td> <td>Mažiau išsivystęs</td> <td></td> <td>2012</td> <td></td> <td>Kultūros ministerijos tyrimas</td> <td>tr</td> </tr> </tbody> </table>	<i>ERPF specifiniai programos rezultato rodikliai</i>									Nr.	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio matavimo vienetas	Regiono kategorija	Pradinė reikšmė	Pradinės reikšmės metai	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	At d	1.	Lankytojų skaičius gavusiuose paramą objektuose	Skaičius	Mažiau išsivystęs		2012		Kultūros ministerijos tyrimas	tr	<p><u>Po Europos Komisijos pastabų veiksmų programoje 5.4.2 uždavinio neliko. Dėl rodiklių nustatymo kultūros srityje yra atsakinga pati Kultūros ministerija.</u></p>
<i>ERPF specifiniai programos rezultato rodikliai</i>																														
Nr.	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio matavimo vienetas	Regiono kategorija	Pradinė reikšmė	Pradinės reikšmės metai	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	At d																						
1.	Lankytojų skaičius gavusiuose paramą objektuose	Skaičius	Mažiau išsivystęs		2012		Kultūros ministerijos tyrimas	tr																						

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
3.	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius	Rekomenduojama planų ir programų poveikio visuomenės sveikatai vertinimą atlikti vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu patvirtintais Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniais nurodymais (Žin., 2004, Nr. 106-3947).	Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu patvirtinti Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniais nurodymai (Žin., 2004, Nr. 106-3947) negali būti naudojami Veiksmų programos pasekmių aplinkai vertinti, nes minėtuose metodiniuose nurodymuose nagrinėjamo poveikio visuomenės sveikatai vertinimo objektas yra ūkinė veikla, o vertinimo tikslas – nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimą ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai. Deja, kaip minima 2 ir 5 ataskaitos skyriuose, 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos veiksmų programoje nagrinėjamos tik bendros strateginių veiksmų kryptys, nenumatant konkrečių ūkinės veiklos projektų plėtros pagrindų ir su šiais projektais sietinų teritorijų. Todėl konstatuojama, kad vienintelis tinkamas strateginio pasekmių aplinkai vertinimo būdas yra vertinimas aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi aspektų (tikslų) atžvilgiu, remiantis kokybinio tyrimo pagrindų ir nenaudojant kiekybinių vertinimo kriterijų.

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>Ataskaitos 3 sk. „Veiksmų programos kontekstas, sąsajos su kitais planais ir programomis“ lentelę (7 psl.) siūlome papildyti Nacionaline pažangos programa 2014-2020 (Žin., 2012, Nr. 144-7430), kuri buvo patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482, skirta Lietuvos pažangos strategijai „Lietuva 2030“ įgyvendinti. Šioje programoje, jungiančioje pagrindines Lietuvos pažangos strategijos „Lietuva 2030“ ir Europos Sąjungos strategijos „Europa 2020“ nuostatas ir orientuotoje į pažangą, aprašomi ilgalaikių valstybės prioritetų įgyvendinimo uždaviniai ir kryptys, numatomos Europos Sąjungos finansinės paramos proporcijos. Taip pat prie lentelėje esančio vertinimo komponento „klimato kaita ir energetikos efektyvumas“ reikėtų pateikti nuorodą į Nacionalinę klimato kaitos valdymo politikos strategiją (Žin., 2012, Nr. 133-6762).</p> <p>5.8 sk. „Sveikatos apsauga“ (96 psl.) lentelėje rekomenduojama:</p>	<p>Į pastabą atsižvelgta papildant SPAV ataskaitą.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>1. Nurodyti pateiktų tikėtinų pasekmių sveikatai ar visuomenės sveikatai mokslinių įrodymų (angl. evidence) nuorodas į literatūros šaltinius, kadangi dabar neaišku, kokiais šaltiniais remiantis buvo daromos poveikio prognozės;</p>	<p>Atliekant strateginio poveikio aplinkai vertinimą nesiekama analizuoti atskirų mokslinių tyrimų rezultatų ir pateikiamų įrodymų dėl galimų tam tikrų priemonių poveikių visuomenės sveikatai. Analizė buvo atliekama apibendrinant visas ekspertų turimas žinias, situacijos analizę, žinomas ir opias sveikatos bei socialines problemas ir ekspertų siūlomus optimaliausius jų sprendimo būdus, todėl ne visuomet galima nurodyti, konkrečius šaltinius, kuriuose pateikiami įrodymai dėl galimo tam tikrų priemonių poveikio. Pagrindiniai šaltiniai, kuriais remiantis buvo atliekamas vertinimas yra ataskaita „Sveikatos sistemos reformų analizės atlikimas“, kurią 2011 m. LR sveikatos apsaugos ministerijos užsakytu parengė grupė ekspertų iš VŠĮ „Sveikatos priežiūros vertinimo nepriklausoma agentūra“ ir UAB „Sveikatos ekonomikos centras“ [Grabauskas, V. J. ir kt. Sveikatos sistemos reformų analizės atlikimas. 2011] bei mokslininkų ir ekspertų pateiktos rekomendacijos Lietuvos sveikatos programai 2020 [Lietuvos sveikatos programa 2020. Rekomendacijos dėl 2011-2020 m. Lietuvos sveikatos programos tikslų ir uždavinių. Parengta vykdant sveikatos sistemos reformų analizės atlikimo paslaugų teikimo sutarties (2011-01-17 Nr. S-3) sąlygą pateikti rekomendacijas dėl 2011-2020 m. LSP tikslų ir uždavinių. 2012]. Minėtose ataskaitose pateikiama informacija ir tyrimų rezultatai išsamiai apibūdina Lietuvos sveikatos sistemos problemas bei numato tinkamiausias priemones visuomenės sveikatos gerinimui.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>2. Nurodyti labiausiai pažeidžiamas gyventojų grupes ir išnagrinėti Veiksmų programos sprendinių tikėtinas pasekmes pažeidžiamų visuomenės grupių atžvilgiu</p>	<p>Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitos tikslas įvertinti galimą veiksmų programos poveikį ne tik pažeidžiamiausių gyventojų grupių, tačiau visos visuomenės sveikatos atžvilgiu. Vienareikšmiškai įvardinti pažeidžiamiausias visuomenės grupes ir atlikti analizę jų atžvilgiu yra sudėtinga, todėl, kad tam tikrų visuomenės grupių pažeidžiamumas priklausomai nuo vertinimo aspekto gali skirtis. Pvz. vertinant transporto taršą, pažeidžiamiausi yra kvėpavimo ligomis sergantys miesto gyventojai, tuo tarpu nagrinėjant užimtumo problemas, pažeidžiama gyventojų grupė yra darbo neturintys asmenys. Tais atvejais, kuomet poveikis atskiroms visuomenės grupėms tikėtinas nevienodas, ataskaitoje tai yra įvardijama. Taip pat veiksmų programoje yra tikslinių priemonių, kurios yra orientuotos tik į tam tikras socialines ar kt. visuomenės grupes. Tokiu atveju yra vertinamas poveikis tik tų grupių atžvilgiu, o vėliau apibendrinama, kaip šis poveikis atsispindės bendrame visuomenės sveikatos kontekste.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>3. Patikslinti tikslo (punkto) „Daugiarūšės bendros Europos transporto erdvės rėmimas investuojant į transeuropinį transporto tinklą (TEN-T)“ tikėtinų pasekmių aprašymą taip: vietoj „...šių priemonių reikšmingumas visuomenės sveikatos atžvilgiu turėtų būti nedidelis“ rašyti „Šių Veiksmų programos sprendinių pasekmės visuomenės sveikatai tiesiogiai priklausys nuo konkrečių projektų įgyvendinimo ir turės būti nagrinėjamos atliekant Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras žemesnio lygmens SPAV ar ūkinės veiklos PAV procesų metu vadovaujantis galiojančiais Lietuvos Respublikos teisės aktais“</p>	<p>Į pastabą atsižvelgta papildant SPAV ataskaitą.</p>
		<p>4. Papildyti tikslo „Prisitaikymo prie klimato kaitos investicijų skatinimas“ tikėtinų pasekmių aprašymą, kad klimato kaitos pasekmės bus įvertintos atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, atsižvelgiant į Klimato kaitos valdymo politikos strategijos 2013-2020 m. tikslų ir uždavinių įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 366 (Žin., 2013, 45-2218), II skyriaus „Plano tikslai, uždaviniai, priemonės, asignavimai ir įgyvendinančios institucijos“ 12 p. „Visuomenės sveikata“ tikslo – mažinti neigiamą klimato kaitos poveikį žmonių sveikatai – numatytus uždavinius ir priemones.</p>	<p>Į pastabą atsižvelgta papildant SPAV ataskaitą.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
4.	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius	SPAV apimties nustatymo dokumente nurodyta, kad SPAV ataskaitoje bus pateikti aplinkos apsaugos tikslai, kurių reikia laikytis pagal tarptautinius, Europos Sąjungos (toliau – ES) ir nacionalinius teisės aktus. SPAV ataskaitos 3 skyriuje nurodyti tik Lietuvos strateginiai dokumentai, bet nenurodyti ES ir tarptautiniai strateginiai dokumentai. SPAV ataskaitos 3 skyriuje nurodyta Veiksmų programos sąsaja su kitais planais ir programomis, tačiau neaišku, kaip jie susieti su Veiksmų programos investiciniais prioritetais.	Atsižvelgta, ataskaitos 3 skyrius parengtas naujai.
		Rekomendacijose dėl Veiksmų programos rengimo (46 psl.) nurodoma, kad miškų ūkio veikla remiama iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą, tačiau ji nenurodyta SPAV ataskaitos 3 skyriuje, teigiama, kad tolygiai miškų ūkio plėtrai užtikrinti ir miškų ūkio efektyvumui ir konkurencingumui nuosekliai didinti reikalingas tęstinis miškų ūkio projektų finansavimas Europos Sąjungos lėšomis, tačiau pagrindimas nepateiktas. Neaišku, su kokiais Lietuvos ir ES prioritetais tai siejasi, Veiksmų programa nevertinama pagal 3 skyriuje nurodytus strateginius dokumentus (Nacionalinė miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programa, Lietuvos miškų ūkio politika ir jos įgyvendinimo strategija).	Kadangi 2014 – 2020 m. ES struktūrinės paramos veiksmų programoje miško išteklių valdymas ir plėtra nenumatyti (tai finansuojama remiami iš kaimo plėtros programos), sąsajos su ES struktūrinės paramos veiksmų programa nenagrinėjamos.

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>SPAV ataskaitos 5 skyriuje „Veiksmų programos pasekmių aplinkai įvertinimo rezultatai“ (57–114 psl.) pradedant lentele 5.1. „Požeminio ir paviršinio vandens išteklių valdymas“ ir baigiant lentele 5.9. „Kultūros paveldo apsauga“ tikslinga minėtose lentelėse (5.1–5.9) prie investicinių prioritetų ir juos atitinkančių konkrečių uždavinių/veiklų pateikti Veiksmų programoje juos atitinkančią numeraciją. Šio skyriaus lentelėse investicinius prioritetus reikia susieti su Veiksmų programos tikslais, nurodant kuris prioritetas kokius Veiksmų programos tikslus atitinka. SPAV ataskaitoje turi būti paaiškinta, kaip buvo prieita prie atitinkamų aplinkos apsaugos ar darnaus vystymosi tikslų ir kodėl vieniems komponentams jų yra daug, o kitiems mažai. Šie tikslai atsiranda 5 skyriuje atsitiktinai ir niekur kitur nėra nei pateikti, nei paaiškinti.</p>	<p>Atsižvelgta, patikslinant ataskaitos 5 skyrių. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Veiksmų programoje Investicinių prioritetų įgyvendinimo veiklos nėra numeruojamos.</p>
		<p>Veiksmų programoje ir SPAV ataskaitoje investicinių prioritetų ir juos atitinkančių konkrečių uždavinių/veiklų numeracijos neatitikimas, skirtingas tikslų, prioritetų ir investicinių prioritetų skaičius, nurodytas įvairiuose Veiksmų programos ir SPAV ataskaitos skyriuose. <i>(Veiksmų programos (12–19 psl.) 1 lentelėje prie 11 tematinų tikslų nurodyti 37 investiciniai prioritetai, bet nenurodyti prioritetai. Veiksmų programos 2 lentelėje (21–34 psl.) nurodyti 12 prioritetų, tematiniai tikslai ir 36 investiciniai prioritetai, o tematiniai tikslai sutapatinami su prioritetais. Veiksmų programos 2 skyriuje (35–153 psl.) pateikti 36 investiciniai prioritetai. Veiksmų programoje nustatyta 12 prioritetų.</i></p>	<p>Atskaita patikslinta pagal Veiksmų programoje pateiktą prioritetų, uždavinių numeraciją. <u>Lentelių formos yra nurodytos Veiksmų programos rengimo gairėse. Veiksmų programos lentelėse yra pateikiamas vienodas skaičius investicinių prioritetų.</u></p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>Manome, kad SPAV ataskaitos 5.7 lentelėje „Miškų išteklių valdymas“ nurodytos neteisingos tikėtinos pasekmės. Teiginys, kad „ženkliai didėjantis biokuro naudojimas gali kelti grėsmę miškų ištekliams“ pateiktas neįvertinus esamo medienos potencialo biokuro panaudojimui. Nacionalinėje miškų ūkio sektoriaus plėtros 2012–2020 metų programoje nurodyta, kad, atsižvelgiant į biologinės įvairovės užtikrinimo ir gamtosaugos reikalavimus, taip pat technologinius aspektus, energijai gaminti kasmet potencialiai galima būtų panaudoti iki 750 tūkst. kub. metrų miško kirtimo atliekų. Kai tuo tarpu, pavyzdžiui, 2012 metais miškų urėdijose buvo paruošta ir pateikta rinkai tik apie 169 tūkst. kub. metrų miško kirtimo atliekų. Tai rodo, kad nors vietinio atsinaujinančio kuro paklausa Lietuvoje auga, miško kirtimo atliekos vis dar nepakankamai veiksmingai panaudojamos biokurui gaminti.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad visas galimas iškirsti medienos kiekis yra griežtai nustatytas teisės aktuose ir kontroliuojamas atitinkamų institucijų, todėl net teoriškai neįmanoma, o praktiškai ir neiškertama daugiau nei priauga medienos šalies miškuose. Miškotvarkos projektų ir leidimų kirsti mišką, kurie privalomi visiems pagrindiniams miško kirtimams, sistema užtikrina, kad nebūtų iškertamas didesnis medienos kiekis nei nustatyta teisės aktuose. Todėl, manome, kad didėjantis biokuro naudojimas, veikiant esamai teisinei ir institucinei sistemai, nekelia ir negali kelti grėsmės miškų ištekliams.</p>	Atsižvelgta, atskaita pataisyta.

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>Be to, minėtoje lentelėje nurodytos grėsmės miškams, kad jie bus iškertami dėl geležinkelių, kelių, elektros perdavimo linijų tiesimo ir rekonstravimo, todėl turi būti numatytos priemonės miško atželdinimui kitose vietose. Pažymėtina, kad šios priemonės jau yra numatytos Lietuvos Respublikos miškų įstatymo (Žin., 1994, Nr. 96-1872; 2001, Nr. 35-1161; 2012, Nr. 132-6687; 2013, Nr.73-3651) 11 straipsnyje, kuriame nurodyta, kad miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis inžinerinės infrastruktūros teritorijoms, apimančioms komunikacinius koridorius, inžinerinius tinklus, susisiekimo komunikacijas ir aptarnavimo objektus, formuoti. Asmenys, inicijuojantys valstybinės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo į valstybės biudžetą sumokėti piniginę kompensaciją, o privačios miško žemės savininkai, organizuojantys privačios miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo Vyriausybės nustatyta tvarka nuosavybės teise priklausančioje žemėje įveisti mišką ne mažesniame plote negu kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės plotas arba sumokėti į valstybės biudžetą piniginę kompensaciją. Sumokėtos piniginės kompensacijos įtraukiamos į valstybės biudžeto pajamas, jų apskaita tvarkoma specialiojoje Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programoje ir naudojamos naujiems miškams įveisti skirčiai žemei įsigyti, miškams įveisti ir kitoms su miškų priežiūra, apsauga ir tvarkymu susijusioms priemonėms finansuoti. Atsižvelgiant į tai, manome, kad jau šiuo metu esamos teisinės priemonės kompensaciniam miškų atkūrimui yra pakankamos ir minėtų infrastruktūros objektų įrengimo veiklos vykdymas nekels grėsmės miškų ištekliams. Todėl siūlome atitinkamai pakeisti tikėtinų pasekmių formuluotę. Atitinkamai po minėta lentelė esančiame tekste taip pat yra neteisingai identifikuotos grėsmės ar galimos neigiamos pasekmės miškų ištekliams.</p>	Atsižvelgta, atskaita pataisyta.

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>Pagal daugiamečę finansinę programą 2014–2020 m. laikotarpiu su klimato kaita susijusioms priemonėms įgyvendinti bus skirta bent 20% 2014–2020 m. ES išlaidų, integruojant su klimato kaita susijusius tikslus ir uždavinius į atskirus ūkio (ekonomikos) sektorius, t. y. finansuojant atskirų ekonomikos sektorių (energetika, pramonė, transportas, žemės ūkis, ir kt.) projektus iš visų ES finansinė programos fondų, tarp jų ir ES struktūrinės paramos programos. Iš pateiktos informacijos SPAV atskaitoje neaišku, kaip šis 20% ES struktūrinės paramos lėšų skyrimo su klimato kaitos susijusioms priemonėms tikslas bus užtikrintas sektoriuose ir atskiruose aplinkos komponentuose (atliekų tvarkymas, požeminio vandens kokybė ir paviršinis vanduo ir kt.), kai klimato kaita išskiriama tik prie „klimato kaita ir energetikos efektyvumas“ vertinimo komponentės.</p>	<p>Į ES struktūrinės paramos lėšų skyrimo su klimato kaita susijusioms priemonėms kituose sektoriuose atsižvelgta 5.5 skyriuje. Jame aptartos tikėtinos pasekmės klimato kaitai, kurias gali sąlygoti įvairūs SP investiciniai prioritetai, uždaviniai ir veiklos jų įgyvendinimui, tarp jų:</p> <ul style="list-style-type: none"> • investicijos į inovacijas ir mokslinius tyrimus, • tiesioginių užsienio investicijų skatinimas, • didesnis atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas, • sąvartynuose šalinamų atliekų kiekio mažinimas, • daugiarūšės susisiekimo sistemos sąveika su transeuropiniais transporto tinklais, • šalies regionų pasiekiamumo gerinimas ir regionų jungčių su pagrindiniu šalies transporto tinklu plėtra, • ekologiško transporto sistemų, mažinančių šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, skatinimas.

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>SPAV ataskaitos 3 skyriuje „Veiksmų programos kontekstas, sąsajos su kitais planais ir programomis“ 7 psl. pateiktoje lentelėje prie visų komponentų turėtų būti įtraukti šie strateginiai dokumentai:</p> <p>Nacionalinė klimato kaitos valdymo politikos strategija, patvirtinta Seimo 2012 m. lapkričio 6 d. nutarimu Nr. XI-2375 (Žin., 2012, Nr. 133-6762);</p> <p>Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos tikslų ir uždavinių 2013-2020 metams įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas, patvirtintas LR Vyriausybė 2013 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 366 (Žin., 2013, Nr. 45-2218);</p> <p>2014–2020 metų nacionalinės pažangos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482 (Žin., 2012, Nr. 144-7430);</p> <p>Nacionalinė reformų darbotvarkė, patvirtinta Lietuvos Respublikos 2011 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 491 (Žin., 2011, Nr. 54-2596).</p>	Atsižvelgta, atskaita pataisyta.
		<p>Pažymime, kad Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos projektas dar nepatvirtintas ir gali būti iš esmės pakeistas (7 psl.), todėl negali būti informaciniu šaltiniu kitiems dokumentams rengti ir esamos būklės analizei atlikti. Vertinant klimato kaitos valdymą, reikėtų atkreipti dėmesį į Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programą, kuri jau pateikta Vyriausybei tvirtinti.</p>	Atsižvelgta, atskaita pataisyta.

Eil. Nr.	Institucijas, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>Neįvertinta, kiek 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos veiksmų programa prisidės prie minėtuose strateginiuose dokumentuose įtvirtintų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo. Todėl būtina išplėtoti Veiksmų programos galimo poveikio klimato kaitai ir energetiniam efektyvumui vertinimą, pateikti išvadas ir pasiūlymus dėl poveikio mažinimo.</p>	<p>Kaip pažymėta SPAV metodikoje (ataskaitos 2 skyrius), 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos veiksmų programoje nėra pateikiama kiekybinė sprendinių išraiška. Todėl vertinimas taip pat buvo atliekamas remiantis kokybinio tyrimo pagrindu ir nenaudojant kiekybinių vertinimo kriterijų, kurie, kaip rodo vertinimo praktika kitose šalyse, nelemia didesnio objektyvumo ar tikslumo ir netgi gali iškreipti vertinimo aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi tikslų atžvilgiu metodikos principą – subjektyvus skaitinių koeficientų verčių priskyrimas gali pernelyg paveikti vertinimo rezultatus.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>SPAV ataskaitoje ir jos 4.5, 5.5 skyriuose „Klimato kaita ir energetinis efektyvumas“ neatlikta išsami analizė, kiek ir kaip 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos veiksmų programa prisidės prie išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekio mažinimo ES prekybos apyvartiniais taršos leidimais (toliau – ATL) sistemoje dalyvaujančiuose sektoriuose ir šioje sistemoje nedalyvaujančių sektorių metinių 2013–2020 m. tikslų vykdymo atskiruose Lietuvos ūkio (ekonomikos) sektoriuose, kurie įtvirtinti Nacionalinėje klimato kaitos valdymo politikos strategijoje (1 lentelė 43 psl.) ir Nacionalinėje reformų darbotvarkėje pagal 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 406/2009/EB dėl valstybių narių pastangų mažinti jų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, Bendrijai siekiant įvykdyti įsipareigojimus iki 2020 m. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas (OL 2009 L 140, p. 136).</p>	<p>Kaip paminėta ankstesniame punkte, SPAV metodikoje (2 skyrius), 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos veiksmų programoje nėra pateikiama kiekybinė sprendinių išraiška. Todėl vertinimas taip pat buvo atliekamas remiantis kokybinio tyrimo pagrindu ir nenaudojant kiekybinių vertinimo kriterijų, kurie, kaip rodo vertinimo praktika kitose šalyse, nelemia didesnio objektyvumo ar tikslumo ir netgi gali iškreipti vertinimo aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi tikslų atžvilgiu metodikos principą – subjektyvus skaitinių koeficientų verčių priskyrimas gali pernelyg paveikti vertinimo rezultatus.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>Neatsižvelgta į planuojamas klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos priemones Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos tikslų ir uždavinių 2013–2020 metams įgyvendinimo tarpinstituciniame veiklos plane. Nepateiktos rekomendacijos dėl šio tarpinstitucinio plano papildymo priemonėmis, kurios galėtų būti finansuojamos iš 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos veiksmų programos, siekiant įgyvendinti Nacionalinėje klimato kaitos valdymo politikos strategijoje įtvirtintus privalomus ŠESD mažinimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos tikslus ir uždavinius iki 2020 m.</p>	<p>Kaip nurodyta SPAV ataskaitos įvade, strateginis pasekmių aplinkai vertinimas yra galimų pasekmių aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir vertinimo procesas, konkrečiai šioje ataskaitoje vertinamos 2014 – 2020 m. ES struktūrinės paramos veiksmų programos poveikis. Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos tikslų ir uždavinių 2013–2020 metams įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano priemonės vertintinos tiek, kiek jos sutampa su SP veiksmų programa. Poveikio aplinkai vertinimas joku būdu neapima tarpinstitucinio veiklos plano papildymo.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>SPAV ataskaitos 4.5 ir 5.5 skyriuose „Klimato kaita ir energetinis efektyvumas“ 37, 85 psl. nepateikta išsami analizė nei dėl ŠESD tikslų ir uždavinių mažinimo vykdymo, nei dėl energetinio efektyvumo didinimo tikslų ir uždavinių vykdymo Lietuvos ūkio (ekonomikos) sektoriuose, atsižvelgiant į Nacionalinę klimato kaitos valdymo politikos strategiją, Nacionalinę reformų darbotvarkę, Energijos efektyvumo veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2007 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 4-270 (Žin., 2007, Nr. 76-3024; 2009, Nr. 2-38) bei teisės aktus ir priemones 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL 2012 L 315, p. 1) įtvirtintam Lietuvai energetinio efektyvumo didinimo tikslui (iki 2020 m. kas metus padidinti 1,5% energetinį efektyvumą).</p>	<p>Vertinant ES struktūrinės paramos veiksmų programos poveikį aplinkai, buvo atsižvelgta į esamą klimato kaitos dujų emisijų dinamiką, leidžiančią įvertinti vertinimo srities ateities tendencijas, neįgyvendinant veiksmų programos. Tada vertinamas SP programos poveikis, kiek SP programa gali pakeisti, pagerinti ar pabloginti, šias tendencijas. Kaip jau buvo minėta anksčiau, kadangi SP veiksmų programoje nėra pateikiama kiekybinė sprendinių išraiška, vertinimas taip pat buvo atliekamas remiantis kokybinio tyrimo pagrindu ir nenaudojant kiekybinių vertinimo kriterijų.</p>
		<p>Nors SPAV ataskaitos 6 sk. „Veiksmų programos aplinkosauginis kontekstas (aplinkos apsaugos tikslų integravimas į rengiamą dokumentą)“ ir programos projekte klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos tikslai ir uždaviniai pakankamai gerai integruoti į atskirus aplinkos komponentus (atliekų tvarkymas, požeminio vandens kokybė ir paviršinis vanduo ir kt.), tačiau klimato kaitos aspektu trūksta nuoseklumo ir suderinamumo tarp ataskaitos 1–5 skyrių ir 6 skyriaus.</p>	<p>SPAV ataskaitos 6 skyrus parengtas remiantis informacija, pateikta 5 skyriuje, kuriame atsižvelgta į ES struktūrinės paramos lėšų skyrimo su klimato kaita susijusioms priemonėms kituose sektoriuose, aptartos tikėtinos pasekmės klimato kaitai, kurias gali sąlygoti įvairūs SP investiciniai prioritetai, uždaviniai ir veiklos jų įgyvendinimui.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>Veiksmų programos 1 skyriuje turėtų būti pateiktas indėlis ne tik į strategijos Europa 2020, bet ir ES klimato kaitos ir energetikos paketo iki 2020 m. teisės aktų, susijusių su ŠESD mažinimu, atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimu ir energetinio efektyvumo didinimu, įgyvendinimą:</p> <p>2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, nustatančią šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL 2004 m. specialus leidimas, 15 skyrius, 7 tomas, p. 631), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/29/EB (OL 2009 L 140, p. 63);</p> <p>2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 406/2009/EB dėl valstybių narių pastangų mažinti jų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, Bendrijai siekiant įvykdyti įsipareigojimus iki 2020 m. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas (OL 2009 L 140, p. 136);</p> <p>2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies pakeičianti bei vėliau panaikinanti Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL 2009 L 140, p. 16);</p> <p>2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL 2012 L 315, p. 1).</p>	<p><u>Veiksmų programa yra rengiama pagal Europos Komisijos parengtas veiksmų programos rengimo gaires, kuriose yra detalčiai nurodyta, kas turėtų būti aprašoma atitinkamose veiksmų programos dalyse. Veiksmų programos 1 skyriuje pagal veiksmų programos rengimo gaires yra prašoma pateikti indėlį į strategiją Europa 2020.</u></p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>SPAV ataskaitos 21 psl. 5 pastraipos pirmas sakiny „Lietuva nustatytų limitų neviršija“ netikslus, neaišku, kokių teršalų, kokie limitai, kur jie nustatyti. Panašus netikslus išsireiškimas „neviršijamos nustatytos teršalų išmetimų normos“ yra 23 psl. penktoje pastraipoje, 24 psl. viršuje rašoma „viršijamos kai kurių teršalų leistinos normos“.</p>	<p>Atsižvelgta papildant ir patikslinant SPAV ataskaitos 4.2 skyrių (<i>Specifinė vertinimo sritis. Praeities tendencijos ir esama būklė</i>)</p>
		<p>22 psl. paskutinėje pastraipoje abejotino teisingumo informacija „paspartėjusi atsinaujinančių gamtos išteklių ir ypač biomasės deginimo plėtra“ sumažino teršalų išmetimą į aplinkos orą.</p>	<p>Atsižvelgta papildant ir patikslinant SPAV ataskaitos 4.2 skyrių (<i>Specifinė vertinimo sritis. Praeities tendencijos ir esama būklė</i>)</p>
		<p>22–23 psl. pateikta informacija ir duomenys turėtų būti pagrįsti šaltiniais, iš kur tokia informacija imta (nemanytina, kad ji suformuluota ataskaitą rengusių ekspertų). 23 psl. antros pastraipos paskutinis sakiny netikslus. SPAV ataskaitoje pateikiama informacija apie patį aktualiausią Lietuvos miestams teršalą – kietąsias daleles (taip pat ir toliau apie benzo(a)pireną) turi būti tiksli, išsami, pagrįsta ataskaitą rengusių ekspertų išvadomis ir pan. Turi būti nurodomas tikslus laikotarpis, tiksliau apibūdintos mažėjimo/didėjimo tendencijos, detaliau išanalizuoti didžiausią poveikį teršalų koncentracijos aplinkos ore didėjimui darantys veiksniai, nepraleidžiant ir gana reikšmingą poveikį darančio kieto kuro (ir biokuro) deginimo namų ūkyje.</p>	<p>Atsižvelgta papildant ir patikslinant SPAV ataskaitos 4.2 skyrių (<i>Specifinė vertinimo sritis. Praeities tendencijos ir esama būklė</i>)</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>Pateikiant informaciją apie benzo(a)pireną, nepakanka paminėti Vilniaus ir Kauno, nes Aplinkos apsaugos agentūros vykdomo valstybinio aplinkos oro monitoringo duomenimis (duomenys skelbiami viešai), šio teršalo koncentracija siektiną vertę aplinkos ore nuo 2010 m. viršija ir Šiauliuose, o 2012 m. jau ir Klaipėdoje. Tai labai pavojingas teršalas, reikšminga ir kelianti susirūpinimą informacija apie jo koncentracijos didėjimą, turi būti ekspertų analizuojama, pateikiant išvadas.</p>	<p>Atsižvelgta papildant ir patikslinant SPAV ataskaitos 4.2 skyrių (<i>Specifinė vertinimo sritis. Praeities tendencijos ir esama būklė</i>)</p>
		<p>23 psl. „Vertinimo srities ateities tendencijos“ pirmoje pastraipoje aktualu kalbėti ne tik apie ateity reikėsiančias „išlaikyti nuolat griežtėjančiasoro kokybės normas“, bet ir apie Lietuvos įsipareigojimus pagal JT TTOTP konvencijos Geteborgo protokolą neviršyti Lietuvai nustatytų nacionalinių emisijos limitų (kurie yra ir ES direktyvoje). 23 psl. „Vertinimo srities ateities tendencijos“ trečioje pastraipoje turėtų būti rašoma apie biomasės deginimo plėtrą ir jos poveikį ypač aplinkos oro kokybei vietos lygiu (kaip jau pateikta anksčiau – aktualu kietosios dalelės, benzo(a)pirenas).</p>	<p>Atsižvelgta papildant ir patikslinant SPAV ataskaitos 4.2 skyrių (<i>Vertinimo srities ateities tendencijos</i>)</p>
		<p>23 psl. paskutinėje pastraipoje kelia abejonių informacijos tikslumas apie daugumą visuomeninio transporto priemonių ir kt. Reikia nurodyti, iš kokio naujausio šaltinio tokia informacija paimta.</p>	<p>Atsižvelgta papildant ir patikslinant SPAV ataskaitos 4.2 skyrių (<i>Vertinimo srities ateities tendencijos</i>)</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>24 psl. pateiktose rekomendacijose išvardinta daug ES 2007–2013 m. finansuotų priemonių, tačiau pasigendama tokios svarbios ataskaitos rengėjų išvadų dėl įgyvendintų priemonių, ypač susijusių su AEI panaudojimu, poveikio aplinkos orui.</p>	<p>Kaip pažymėta SPAV metodikoje (ataskaitos 2 skyrius), 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos veiksmų programoje nėra pateikiama kiekybinė sprendinių išraiška. Todėl vertinimas taip pat buvo atliekamas remiantis kokybinio tyrimo pagrindu ir nenaudojant kiekybinių vertinimo kriterijų.</p>
		<p>24 psl. antroje, trečioje pastraipose būtina paminėti, kad Energetinės nepriklausomybės strategijoje numatytas būtent gamtinių dujų pakeitimas AEI ir pateikti išvadas, kaip tai veiks aplinkos orą. Šioje ataskaitoje rašant apie oro taršos mažinimą, tikslinga atskirai vertinti su biomasės deginimo plėtra susijusius aspektus ir atskirai su kitų, aplinkos oro kokybės tiesiogiai neįtakojančių, AEI (vėjo, hidroenergijos ir pan.) plėtra susijusius aspektus.</p>	<p>Atsižvelgta papildant ir patikslinant SPAV ataskaitos 4.2 skyrių (<i>Rekomendacijos veiksmų programos rengimui</i>)</p>
		<p>25 psl. rašant apie transporto, ypač apie kelių transporto, sistemos plėtrą, tikslinga būtų pateikti ekspertų išvadas/nuomonę/siūlymą apie poreikį/galimybes įsigyti teršalų išmetimo į aplinkos orą atžvilgiu aukščiausius Euro standartus atitinkančias transporto priemones, nes skaitant Veiksmų programos įgyvendinimo tikėtinas pasekmes (pradedant 63 psl.), susidaro įspūdis (ir jis labai vienareikšmiškai deklaruojamas), kad šio laikotarpio ES parama transporto srityje aplinkos oro taršos ir kokybės atžvilgiu atneš daug neigiamų pasekmių. 64 psl. paskutinėje eilutėje ekspertai teigia „nesiėmus specialių priemonių...“, bet neiškinama kokių.</p>	<p>Atsižvelgta papildant ir patikslinant SPAV ataskaitos 4.2 skyrių (<i>Rekomendacijos veiksmų programos rengimui</i>)</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>SPAV ataskaitos 4 skyriuje (25 psl.) nurodyta, kad Europos Komisija rengia naują ES aplinkos veiksmų programą, į kurią reikės atsižvelgti, tačiau pabrėžiama, kad detalesnės informacijos apie šią programą nėra. Reikėtų atnaujinti informaciją ir patikslinti, kokia informacija jau prieinama, o jeigu ne, tai tos informacijos nebuvimas turi būti pateiktas kaip vienas iš vertinimo sunkumų.</p>	<p>Atsižvelgta papildant ir patikslinant SPAV ataskaitos 4.2 skyrių (<i>Rekomendacijos veiksmų programos rengimui</i>)</p>
		<p>SPAV ataskaitos 26 psl. pirmojoje pastraipoje minima informacija apie girdėtus interviu su Aplinkos ministerijos specialistais. Tačiau interviu pateikta informacija gali būti aktuali tik tuo metu nagrinėjamai temai, todėl ja remtis SPAV ataskaitoje netikslinga. Jei tokie interviu buvo ir juos galima oficialiai surasti – Literatūros sąrašje būtina pateikti nuorodą į tokius informacijos šaltinius ir patikrinti, ar ta informacija vis dar aktuali.</p>	<p>Atsižvelgta pataisant SPAV ataskaitos 4.2 skyrių (<i>Rekomendacijos veiksmų programos rengimui</i>)</p>
		<p>Neaišku, kodėl rengiant SPAV ataskaitą nesinaudota (bent jau Literatūros sąrašje nenurodyta) kasmet pagal tarptautinius reikalavimus rengiamos Lietuvos nacionalinės į aplinkos orą išmetamų teršalų apskaitos (inventoriaus) duomenimis (skelbiami Aplinkos apsaugos agentūros interneto puslapyje).</p>	<p>Atsižvelgta papildant SPAV ataskaitos 4.2 skyrių (<i>Literatūros sąrašas</i>)</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		Abejotinas lentelės (62 psl.) antroje eilutėje pateiktose tikėtinosiose pasekmėse išsireiškimas „oro taršos <u>sukeltų reiškinių pasekmių</u> valdymui“, kelia abejonių nurodytos tikėtinos AEI naudojimo namų ūkiuose didinimo teigiamos pasekmės.	Atsižvelgta pataisant SPAV ataskaitos 5.2 skyrių (<i>Oro taršos mažinimas</i>)
		Lentelės (66 psl.) tikslintinas išsireiškimas „leis atsisakyti <u>kito energijos gamybai naudojamam taršaus kuro</u> “ (suprantama, kad vienas taršus kuras bus keičiamas kitu taršiu kuru?).	Atsižvelgta pataisant SPAV ataskaitos 5.2 skyrių (<i>Oro taršos mažinimas</i>)
		133 psl. aiškinant 4 prioriteto alternatyvą, rašoma tik dėl numatomo energijos vartojimo efektyvumo padidėjimo sumažėsiančio kuro sunaudojimo būsimas teigiamas pasekmes, tačiau neužsimenama apie kitos šio prioriteto dalies, susijusios su AEI gamybos ir naudojimo skatinimu, įgyvendinimo pasekmes (dėl biomasės naudojimo plėtros).	Atsižvelgta pataisant SPAV ataskaitos 7 skyrių (<i>Alternatyvų nustatymas. Veiksmų programos įgyvendinimo palyginimas su „nuline“ alternatyva</i>)
		135 psl., 155 psl. pateikiant informaciją apie 5 prioriteto (Aplinkosauga, ...) įgyvendinimo pasekmes aplinkai, teigiama, kad „Prioriteto priemonių įgyvendinimas pasekmių aplinkos oro kokybei neturės“. Šio prioriteto 5.1.1 uždavinyje numatytos tiesiogiai aplinkos oro kokybės gerinimui skirtos priemonės. Kaip pagrįstas toks ekspertų vertinimas?	Atsižvelgta pataisant SPAV ataskaitos 7, 10 skyrius (<i>Alternatyvų nustatymas. Veiksmų programos įgyvendinimo palyginimas su „nuline“ alternatyva, SPAV ataskaitos santrauka</i>)

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		Atsižvelgiant į aukščiau pateiktas pastabas ir abejones, nemanytina, kad 135 psl., 155 psl. pateikiant informaciją apie 6 prioriteto (Tvaraus transporto ... skatinimas) įgyvendinimo pasekmės bus tik neigiamo poveikio.	Ataskaitoje yra išvardintos ir teigiamos 6 prioriteto įgyvendinimo pasekmės, pvz. „Transporto infrastruktūros plėtra sudarys sąlygas tolygiam transporto judėjimui ir mažins transporto kuro sąnaudas (atitinkamai oro taršą), ...“.
		Atkreipiamas dėmesys, kad po Veiksmų programos derinimo su Europos Komisija, šiek tiek pasikeitė Programos struktūra ir iš 5 prioriteto 5.1 uždavinio aplinkos oro taršos valdymo priemonės įrašytos į naują 5.6 prioritetinį tikslą.	Atsižvelgta pataisant susijusius SPAV ataskaitos skyrius
		142 psl. neaiškus ir nepagrįstas Veiksmų programos įgyvendinimo stebėsenos rodiklis (toliau vadinama – rodiklis) „įmonių į aplinką išmetamos taršos apkrovos“, kurį turėtų teikti Aplinkos apsaugos agentūra.	Atsižvelgta pataisant SPAV ataskaitos 9 skyrių (<i>Stebėsenai (monitoringui) numatytos priemonės</i>)
		143 psl. neaiškus rodiklis „neigiamą oro taršos poveikį paririančių gyventojų skaičius“, kurio rengime, kaip nurodyta turėtų dalyvauti Aplinkos ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra ir regionų aplinkos apsaugos departamentai. Gyventojai turėtų būti nurodyti pagal atskiras grupes, nes neigiamą oro taršos poveikį skirtingai patiria vaikai, jauni, seni, ligoti, sveiki žmonės.	Oro taršos poveikio vertinimas atskirų gyventojų grupių atžvilgiu nėra tikslingas, nes oro užterštumo normatyvai nėra nustatyti atskirų grupių atžvilgiu. Be to, rodiklio praktinis taikymas atskirų gyventojų grupių atžvilgiu būtų sudėtingas, nes gauti duomenis apie užterštoje teritorijoje gyvenančius vaikus ar kvėpavimo ligomis sergančius asmenis nėra galimybių.
		144 psl. visiškai neteisingas rodiklis „išmetamų į atmosferą kietųjų dalelių sumažėjimas miestuose, proc.“. Šioje Veiksmų programoje įrašytas konkretus rodiklis, parodysiantis aplinkos oro kokybės pagerinimą.	Atsižvelgta pataisant SPAV ataskaitos 9 skyrių (<i>Stebėsenai (monitoringui) numatytos priemonės</i>)

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		Pradedant 147 psl. atsiranda nieko konkretaus nesakantis rodiklis „aplinkos oro kokybė“.	Atsižvelgta pataisant SPAV ataskaitos 9 skyrių (<i>Stebėsenai (monitoringui) numatytos priemonės</i>)
		Apibendrinant Veiksmų programos SPAV ataskaitoje pateiktus pradinius galimų pasekmių aplinkos orui vertinimo duomenis, rezultatus, išvadas ir kt., pažymime, kad Veiksmų programos galimos pasekmės aplinkos orui įvertintos ne visais aspektais (nevertinta 4 tematinio tikslo investicinių prioritetų priemonių įgyvendinimo įtaka aplinkos oro taršai (įtaka bus daroma nacionaliniu lygmeniu) ir kokybei (įtaka bus daroma vietos lygmeniu) <u>dėl galimo taršos kietosiomis dalelėmis, benzo(a)pirenu ir kt. teršalais padidėjimo</u> (galimas neigiamas poveikis pagal tarptautinius ir ES reikalavimus nustatytų nacionalinių emisijos limitų įgyvendinimui), <u>aplinkos oro užterštumo šiais teršalais lygio padidėjimo</u> (galimas didelis poveikis aplinkos oro užterštumo lygio padidėjimui ir žmonių sveikatai ir aplinkai nepavojingų ribinių verčių aplinkos ore viršijimui)).	Atsižvelgta papildant susijusius SPAV ataskaitos skyrius.

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>Įvertinant tai, kad Veiksmų programos 4 tematinis tikslas, jo investicinių prioritetų pasirinkimas grindžiamas pagrindiniu tikslu – didinti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų – CO₂ susidarymą (taip susiaurinant tematinio tikslo pritaikymo sritį), atsižvelgiant į SPAV rezultatus bei Aplinkos ministerijos pastabas dėl Veiksmų programos galimų pasekmių aplinkos orui, manome, kad Veiksmų programos 4 tematinio tikslo turi būti siekiama kompleksiškai, subalansuotai, sprendžiant ne tik klimato kaitos ir susijusias atsinaujinančių energijos išteklių plėtros problemas, bet integruojant ir klimato kaitos valdymo bei susijusios atsinaujinančių energijos išteklių plėtros priemonių sąlygotos aplinkos oro taršos mažinimo (valdymo) priemones.</p>	<p>Atsižvelgta papildant susijusius SPAV ataskaitos skyrius.</p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>Veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 5.2. investicinio prioriteto „Investicijos į atliekų sektorių siekiant įvykdyti Sąjungos aplinkos <i>acquis</i> reikalavimus“ įgyvendinimo veiklų aprašyme siūlome <u>išbraukti</u> numatomas investicijas vežimo įrangai įsigyti. Lentelėje „SF bendrieji ir programos specifiniai rodikliai“ (68 psl.) patikslinti 2 specifinio produkto rodiklio pavadinimą, nurodant, kad bus sukurti ne tik nauji komunalinių atliekų paruošimo perdirbti ir kitaip naudoti pajėgumai, bet ir pagerinti esami: „Sukurti/<u>atnaujinti</u> komunalinių atliekų paruošimo perdirbti ir kitaip naudoti pajėgumai“; nurodyti specifinių produkto rodiklių siektinas reikšmes.</p> <p>Kadangi LR aplinkos ministro 2013 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. D1-782 patvirtinta Valstybinė atliekų prevencijos programa ir jau baigiamas rengti Valstybinis atliekų tvarkymo 2014–2020 m. planas, kuris patalpintas Aplinkos ministerijos internetinėje svetainėje, todėl reikėtų atsižvelgti į šiuos dokumentus.</p>	<p><u>Veiklos susijusios su investicijomis vežimo įrangai įsigyti, patikslintame veiksmų programos variante išbrauktos. Rodiklis patikslintas.</u></p>

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Motyvuotas įvertinimas dėl SPAV subjektų išvadų
		<p>Į Veiksmų programos 5.5 investicinio prioriteto „SF bendrųjų ir programos specifiniai produkto rodikliai“ (75 psl.) siūlome įtraukti ketvirtą rodiklį „Rūšys, kurioms išsaugoti numatytos apsaugos priemonės“ (matavimo vienetai – skaičiai), nes atsižvelgiant į rūšių apsaugos priemonių vykdymo specifiką sudėtinga įvertinti įgyvendinimo rezultatus ploto matavimo vienetais.</p>	<p><u>Už šio prioriteto rodiklius yra atsakinga pati Aplinkos ministerija. (Aplinkos ministerijos pagal kompetenciją atsakingo už veiksmų programos rengimą padalinio pastaba: Neatsižvelgta. Rodiklis „Buveinių, kurių palankiai apsaugos būklei palaikyti ar atkurti, buvo skirta parama, plotas“ yra reglamentinis bendrasis produkto rodiklis, kurį privaloma pasirinkti, jei numatoma skirti paramą susijusioms veikloms. Papildomas rodiklis būtų perteklinis ir neatleidžiantis nuo reglamentinio rodiklio sudėtingo matavimo).</u></p>

Plano ar programos rengimo organizatorius _____
 (vardas, pavardė, pareigos, parašas, data)